

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato	09. juli 2026
Sagsbehandler	Tine Baatrup
Telefon direkte	76 16 15 05
Sagsid	MIS-26/000732

Retslig lovliggørelse efter vandløbsloven af åbning af Tilløb 2 til Nørå Bæk til eksisterende vandhul samt ændret forløb af Nørå Bæk

I forbindelse med den igangværende regulativrevision i Esbjerg Kommune skal den eksisterende åbning af rørledningerne i Nørå Bæk og Tilløb 2 til Nørå Bæk til et eksisterende vandhul lovliggøres efter vandløbslovens § 16 om regulering af vandløb, jf. vandløbslovens § 17.

Høring af projektet

Projektet har været i offentlig høring i 4 uger fra den 13. april 2026 til 11. maj 2026. Der indkom ikke høringssvar i høringsperioden.

Regulativmæssige forhold

Nørå Bæk er omfattet af "Regulativ for Vibæk Vandløbssystem" vedtaget i april 1993. Hovedløbet er rørlagt på hele sin strækning med rørdimensioner fra Ø30 cm til Ø40 cm og har udløb i Sneum Å.

Der er fire tilløb til hovedløbet, som ifølge regulativet er tilsluttet brønde i hovedløbet ved station 0 (Tilløb 1), station 36 (Tilløb 2), station 100 (Tilløb 3) og station 160 (Tilløb 4). Samtlige tilløb er rørlagte med rørdimensioner på Ø15 cm og Ø20 cm.

Tilløb 2 er på den øvre del af strækningen beliggende under en åben grøft frem til brønden ved station 60 m, hvor vandløbet ændrer retning mod syd.

Regulativet indeholder ikke bestemmelser om vedligeholdelse af de rørlagte strækninger. Esbjerg Kommune har dog som praksis foretaget en årlig besigtigelse af vandløbet og efter behov oprenset sand og aflejringer i brøndene.

De regulativmæssige forhold fremgår af figur 1 på næste side.

Figur 1: De regulativmæssige forhold for Nørå Bæk med tilløb. Stationering er pr. 50 m.

Besigtigelse

Langs Nørå Bæk på strækningen ca. station 20-100 m samt langs den nedre del af Tilløb 2 viser ortofotos fra 1954, at området har været præget af våde forhold med frit vandspejl. På ortofotos fra 1995 fremgår et vandhul, som fortsat eksisterer i dag.

Omkring og syd for vandhullet findes bevoksning i form af krat og træer. Ortofotos viser, at denne bevoksning har været til stede siden mindst 1995 (jf. figur 2).

Figur 2: Orthofoto fra 1954 (venstre) og orthofoto fra 1995 (højre).

På et ukendt tidspunkt er Tilløb 2 blevet afbrudt, således at vandet ledes til det eksisterende vandhul i stedet for til brønden ved station 36, som beskrevet i regulativet. Det er ikke muligt med sikkerhed at fastslå, hvornår ændringen er sket, men ortofotos viser, at vandhullet allerede eksisterede i 1995.

Vand fra Nørå Bæk ledes ligeledes ud i vandhullet omtrent samme sted, hvor Tilløb 2 er afbrudt. Den oprindelige hovedledning mellem ca. station 20 og brønden ved station 100 på sydsiden af vandhullet eksisterer fortsat, men vurderes ikke længere at være funktionsdygtig, blandt andet som følge af træer og rødder, der er vokset ned over og ind i ledningen.

Afløbet fra vandhullet sker via en åben grøft til en ældre brønd ved ca. station 100, hvorfra vandet ledes videre mod vest i hovedledningen.

Af et besigtigelsesnotat af 19. september 2017, udarbejdet i forbindelse med en besigtigelse med en lodsejer, fremgår det, at vandet ifølge lodsejeren har løbet gennem vandhullet i mange år, og at dette ikke har givet anledning til problemer. Tilsvarende fremgår det af Esbjerg Kommunes besigtigelsesnotat af 6. marts 2018, at vandet ifølge lodsejeren har passeret gennem vandhullet i mere end 30 år.

På strækningen fra ca. station 20 til station 100 består Nørå Bæk af muffeløse teglrør. Rørledningen har gennem en årrække været ude af funktion, efterhånden som træerødder er vokset ind i rørene. Forholdet

har været kendt siden den tidligere Bramming Kommune var vandløbsmyndighed.

Det fremgår endvidere af besigtigelsesnotatet af 19. september 2017, at afvandingsproblemer fra den østlige del af oplandet skyldtes et rørsammenbrud i 2015. Problemet blev løst ved reparation af rørledningen samt etablering af en ny brønd ved station 176, hvor Tilløb 4 tilsluttes hovedledningen. I samme forbindelse blev tilløbet til og afløbet fra vandhullet oprenset, således at vandet igen uhindret kunne strømme gennem vandhullet fra øst mod vest.

På baggrund af besigtigelsesnotaterne vurderes det, at en genetablering af Tilløb 2 i overensstemmelse med regulativet samt en reparation eller udskiftning af den rørlagte strækning af Nørå Bæk mellem ca. station 20 og station 100 vil kræve etablering af nye rørledninger. Dette vil nødvendiggøre fældning af en betydelig del af den eksisterende bevoksning omkring vandhullet. Da vandhullet er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, vil både træfældning og gravearbejde kræve dispensation efter naturbeskyttelsesloven. Desuden vil der være risiko for, at vandhullet helt eller delvist tørlægges i anlægsfasen.

Udskiftning af en længere rørlagt strækning af et offentligt vandløb, som ikke længere er funktionsdygtig, vurderes ikke at være almindelig vedligeholdelse. En sådan foranstaltning vil derfor udgøre en regulering efter vandløbsloven og kræve særskilt godkendelse. Udgifterne til projektets gennemførelse vil skulle afholdes af de vedligeholdelsesforpligtede og de berørte lodsejere efter vandløbslovens regler.

Tilløb 3 til Nørå Bæk blev i 2017 åbnet på en kortere strækning, og rørledningen blev samtidig omlagt. Ændringen blev godkendt ved afgørelse om vandløbsregulering af 31. juli 2017. Der foretages ingen ændringer af Tilløb 3 i nærværende sag.

Fremtidig forhold

Den tidligere lodsejer langs den øvre del af Nørå Bæk har oplyst, at der generelt ikke har været problemer med afvandingen, og at der var et ønske om at bevare de eksisterende forhold.

De fremtidige forhold består i en retslig lovliggørelse af de eksisterende forhold. Dette indebærer, at Tilløb 2 fortsat har udløb i det eksisterende vandhul, og at vandføringen i Nørå Bæk fortsat sker gennem vandhullet, idet den rørlagte strækning mellem ca. station 20 og station 100 ikke længere er funktionsdygtig og derfor ikke indgår i vandets faktiske afstrømningsvej.

De fremtidige forhold fremgår af figur 3.

Figur 3: Fremtidige forhold, Nørå Bæk og tilløb 2 til Nørå Bæk. Stationering pr. 50 m.

Den regulativmæssige skikkelse for Tilløb 1 og Tilløb 4 ændres ikke i forhold til det gældende regulativ. Det samme gælder Tilløb 3, hvor den regulativmæssige skikkelse følger den godkendte regulering af 31. juli 2017.

Den regulativmæssige skikkelse for Nørå Bæk fremgår af tabel 1. Skikkelsen er baseret på regulativet fra 1999, men er opdateret med de koter, der blev fastlagt ved opmålingen af vandløbet i 2025. Herudover er den tilpasset de eksisterende forhold, således at vandløbet er åbnet gennem vandhullet.

Der fastlægges ikke en regulativmæssig skikkelse for strækningen gennem vandhullet, da vandet på denne strækning ikke løber i et entydigt vandløbsprofil, men gennem vandhullet uden et fast afgrænset tværprofil.

Tabel 1: Regulativmæssig skikkelse for Nørå Bæk. Kun strækningen gennem vandhullet (station 40-100 m) er ændret i nærværende reguleringssag. Bund- og terrænkoter er opdateret på baggrund af landinspektøropmålingen fra 2025, som vurderes at afspejle de faktiske forhold. Den regulativmæssige skikkelse er herefter tilpasset disse forhold.

Station [m]	Rørdimension [cm]	Kote [m DVR90] Ind- / -Udløb	Bemærkning
0	x	10,60	Brønd
	Ø20		
28	x	10,34 / 9,90	Brønd
	Ø20		
36	x	10,21	Udløb i sø
Sø			
100	x	9,95 / 9,96	Indløb fra sø til brønd
	Ø35		
378	x	9,66 / 9,57	Brønd
	Ø40		
520	x	9,53 / 9,56	Brønd
	Ø40		
750	x	9,44 / 9,36	Brønd
	Ø40		
850	x	9,08 / 9,16	Brønd
	Ø40		
1007	x	891 / 895	Brønd
	Ø40		
1045	x	8,80 / 8,82	Brønd
	Ø40		
1078	x	8,82 / 8,82	Brønd
	Ø40		
1084	x	8,74 / 8,72	Brønd
	Ø40		
1304	X	8,33 / 8,35	
	Ø40		
1314	X	8,25 / 8,22	Brønd
	Ø40		
1407	X	7,89 / 7,89	Brønd
	Ø40		
1502	X	7,32 / 7,33	Brønd
	Ø40		
1600	x	6,80 / 6,77	Brønd
	Ø40		
1729	x	6,27 / 6,27	Brønd
	Ø40		
1770	x	6,08 / 6,08	Brønd
	Ø40		
2334	X	3,72	Rørdløb i Sneum Å

* OBS: Brøndene 1092, 15410, 2028, 2100 og 2210 der er angivet i regulativet er ikke fundet i ny opmåling. Kun Ø40 cm rør målt mellem st. 520-750, ikke Ø45 cm som angivet i regulativet.

Den nye geometriske skikkelse for tilløb 2 fremgår af tabel 1.

Tabel 2: Regulativmæssig skikkelse for Tilløb 2. Vandløbet er forkortet i forhold til regulativet 1999, således at udløbet fastlægges ved vandhullet i overensstemmelse med de eksisterende forhold.

Station [m]	Rørdimension [cm]	Fald 0/00	Kote [m DVR90]	Bemærkning
0	x	x	12,21	Rørindløb
	Ø15	9,7		
60	x	x	11,63	Brønd
	Ø20	9,6		
158	x	x	10,21	Rørudløb i vandhul

Afgørelse efter vandløbsloven

Esbjerg Kommune meddeler hermed tilladelse til retslig lovliggørelse af det eksisterende forløb af Nørå Bæk gennem vandhullet samt Tilløb 2 med udløb i vandhullet på matr.nr. 10e Nørå By, Bramming.

Afgørelsen træffes i henhold til vandløbslovens¹ § 17, jævnfør § 3 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.².

Afvandingsmæssige konsekvenser

Da reguleringssagen vedrører en lovliggørelse af de eksisterende forhold, som har været uændrede gennem en længere årrække, vurderes projektet ikke at medføre afvandingsmæssige konsekvenser.

I henhold til de berørte lodsejere, som Esbjerg Kommune har været i løbende dialog med, og som har deltaget i besigtigelser af området, er der ingen afvandingsproblemer efter udskiftningen af brønden ved st. 172 m.

Miljø- og naturmæssige konsekvenser

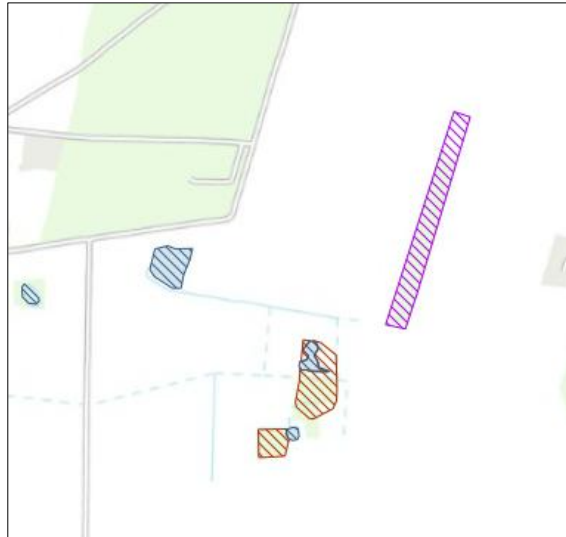
Vandhullet, som Tilløb 2 løber til, og som hovedløbet Nørå Bæk løber langs, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er desuden beskyttet mose omkring vandhullet (se figur 3).

Hvis de rørlagte strækninger skulle genetableres eller repareres i overensstemmelse med regulativet fra 1999, ville det nødvendiggøre træfældning og gravearbejde inden for de beskyttede naturarealer. Sådanne indgreb vil kræve dispensation efter Naturbeskyttelsesloven og kan medføre risiko for, at vandhullet og de tilstødende mosearealer helt eller delvist tørlægges. Ved lovliggørelse af de eksisterende forhold undgås disse påvirkninger af den beskyttede natur.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019

² Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016

Den øvre rørlagte del af Nørå Bæk samt de fire tilløb er ikke omfattet af beskyttelsen efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Det samme gælder den nedre, åbne strækning af Nørå Bæk.

Figur 1: Overblik udpegede områder jf. Naturbeskyttelseslovens §3. sø (blå), mose (brun) og hede (pink)

Nørå Bæk med tilløb er ikke omfattet af vandområdeplanerne 2021-2027 og ligger ikke inden for et område med okkerpotentiale.

Nørå Bæk har udløb til Sneum Å, som er udpeget som Natura 2000-område. Da reguleringssagen udgør en lovliggørelse af eksisterende forhold, som ikke har været ændret siden før regulativet fra 1999, vurderes det, at sagen ikke har nogen påvirkning af Natura 2000-området. Det nuværende vandhul forventes desuden at have en renseeffekt i forhold til det drænvand, det modtager, hvilket ikke ville være tilfældet, hvis rørledningerne blev genetableret.

Bilag IV-arten guldblomme er konstateret på den beskyttede hede nordøst for vandhullet (se figur 3). Esbjerg Kommune vurderer, at de eksisterende forhold, som godkendes i nærværende reguleringssag, ikke vil forringe levevilkårene for denne art eller for andre dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Samlet vurderes reguleringssagen ikke at medføre en negativ påvirkning af Natura 2000-området Sneum Å eller af det beskyttede vandhul og de tilknyttede beskyttede mosearealer.

Økonomiske forhold

Der er ingen omkostninger ved lovliggørelse af de eksisterende forhold.

Ejerforhold

Projektet vedrører følgende matrikler:

- 10e Nørå By, Bramming
- 1a Terp by, Bramming
- 2f Nørå by, Bramming

Naturbeskyttelsesloven

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er behov for en dispensation fra naturbeskyttelsesloven til projektet, da der ikke udføres entreprenørarbejde ifm. reguleringssagen, det er kun en lovliggørelse af de eksisterende forhold.

VVM

Regulering af vandløb er omfattet af reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Esbjerg Kommune har derfor foretaget en screening af projektet den 7. august 2026.

På baggrund af screeningen er det vurderet, at lovliggørelsen af de eksisterende forhold ikke må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet og derfor ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet i henhold til vandløbslovens kapitel 16. Se klagevejledning i Bilag.

Henvendelse vedrørende denne afgørelse rettes til:

Natur og Vandmiljø på tlf. nr. 76 16 16 16 eller
e-mail: vandlobsmyndighed@esbjerg.dk

Venlig hilsen

Tine Baatrup
Biolog

Bilag: Klagevejledning

Bilag, Klagevejledning

Denne afgørelse kan jf. vandløbslovens kapitel 16 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- den, afgørelsen er rettet til,
- enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen indgives senest 6. august 2026.

Du klager via klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk under "Start din klage". Du logger på klageportalen med Mit-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan kontaktes på mfkn@naevneneshus.dk, og du kan få hjælp til klageportalen på klageportalen@naevneneshus.dk.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune. Hvis Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Betingelser for fritagelse findes på www.naevneneshus.dk. Du skal samtidigt sende en mail til miljo@esbjerg.dk eller et brev til Esbjerg Kommune, Natur & Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. På denne måde ved kommunen, at en klage er på vej.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen,
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.